

20
91

Krajanenské listy

Lidový týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

ROČNÍK I.

Redakce a administrace: Luck, Szewczenki 39. (skrz. poczt. 121.)

ČÍSLO 40.

Ing. Alois Knotek:

Aby němí mluvili...

Ruch osvětový mezi dorůstající mládeží u nás na Volyni váže se nejen s touhou po vyšším vzdělání, ale také přípravou se k službě nebo povolání. Osvěta pro osvětu opírá se o dvě zásady: o rozvoj osobní a službu společenskou. Rozumí se, že motivy osobní převládají, když člověk musí být také z něčeho živ! Na to se u nás zcela zapomíná, že instruktor, redaktor nebo náš žurnalista, který pracuje pro celek, čeká na prvního také svůj honorář!

Taková maličkost však našince doposud nerozčíluje!

Od soudce žádá se nestrannost. Kámen má být diamantem, rostlina citlivkou a člověk — člověkem. Myšlenky mají do duše naší úplně volný přístup, ale nejsou všechny dobré, abychom je bez rozmyšlení přijímali. Každá dobrá výchovavací metoda musí být demokratickou a trvalou. Překonání, nikoliv nutití. Poměr mezi instruktorem a posluchači má být intelektuální, nikoliv diktátorský. Odtud přichází me k jádru našeho článku, aby němý počal mluvití.

Je to prastará metoda Sokratova vzdělávati při pomoci rozmluv. Systém výkladový se pro naši vesnickou dorůstající mládež úplně nehodí. O tom jsem se přesvědčil na mnoha místech při návštěvě kroužků matičních. Sešla se mládež, přišli staří. Zapřádal se hovor o nejrůznějších věcech hospodářských, společenských a jiných, ale bohužel, ti naši dorůstající hospodáři mlčeli celé dvě hodiny jako němí. Hleděli, zdá se, bez účasti. Na otázky neodpověděli jak se náleží, jen vyhýbavě. Na konec „němého rozhovoru“, když na řadu přišel „soudek dobrého“ od Zemana, počnaly se jazyky rozvazovatí úplně svobodně a

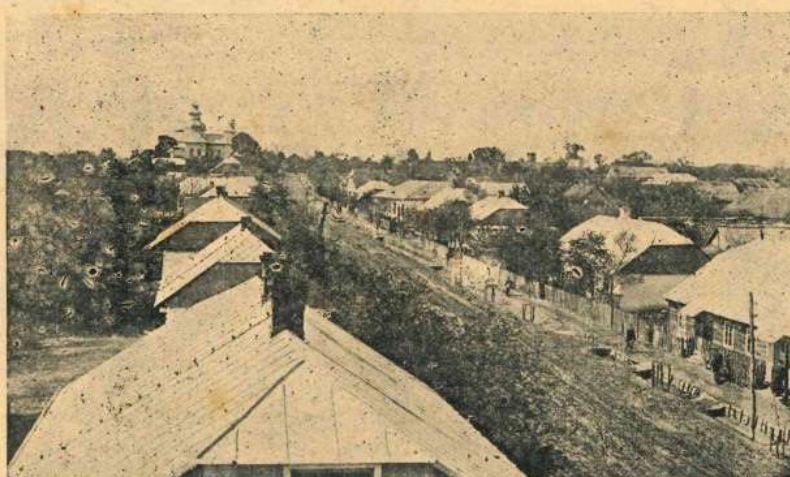
věcně, ale to už náleželo do rozmluv vzdělávacích, osvětových! Klasický příklad měli jsme před narozením Krista v Athénách za Solana. Život tehdejší mládeže soustřeďoval se v kroužcích, v nichž se učilo při společných rozmluvách všem osvětovým předmětům, zpěvu, poesii, bontonu atd. Dobrému vzdělání mládeže příkládala se již

proti každé akci a ke každému novému člověku. To je charakteristická známka všech našinců, nevěří nikomu ani svému ani jiným. Dědictví z dob cizismu vstoupilo do krve a nedá se hned odstranití. Přicházejí doby nové, doby důvěry a snášenlivosti. My jako důležitý článek republiky polské nemáme příčin k nedůvěře. Naše hledí

a důležitou částí celku.

Důležitou věcí je vždy naléztí aktualní předmět k rozhovoru. Náš dorost více myslí nežli mluví, všude se o tom přesvědčíte, kdekoliv na naše vesnice zavítáte. Naše mládež dorůstající je na dobré cestě, jen — promluvití! V zimní době bude dosti příležitosti, aby ti „němí“ na našich vesnicích naučili se mluvití, přednášetí, své náhledy zastávatí, jiných poučovati

To bude první krok našeho dospívajícího pokolení na cestě sebevzdělání. „Osvěta pro osvětu!“

KUPIČOV.

tehdy taková důležitost, že každý kroužek býval pod ochranou některého boha.

Organisace mimoškolská, která má za účel dále pro život mládež vzdělávati a člověka našeho vychovávati na řádného a loyálního občana republiky polské, povinna dávatí osvětu všem, kteří z příčin jakýchkoliv vědu hledají.

Z toho původu naše rozmluvy v kroužcích nemohou sloužití cilům stran politických, musí býti ideálně neutrální. Ovšem o směrech politiky se mluvití může, neboť veliký rozdíl jest mezi studiem problému politického a politikou činnou.

Na našem volynském venkově je posud velice snadno pracovatí. Rozhodná nedůvěra jest

je otevřené, naše svědomí čisté a vřelou láskou lneme k naší nové vlasti. Čeho se bojíme? „Krajanenské Listy“ na požádání vyšlou svého organisátora a instruktora vzdělávacích skupin naší dorůstající mládeže do kroužků matičních za nepatrnou náhradu hotových výloh, naše učitelstvo ochotně splní další vzdělávací a výchovnou akci při rozmluvách. Ten první krok organisací musí býti založený na základě čistě demokratickém. Všichni jsou si rovni, náhled každého jednotlivce třeba vyslechnoutí, nekritisovatí, ale věcně objasnití při celkovité svobodě diskuse, která sama sebou již ukáže duševní hlad po vědě a vzdělání. Nutno překonatí

naše vesnice, že jsou skladovou

slední přípravy k letu a balon byl naplňován vodorem (plynem). Z nevysvětlitelných však příčin plyn se náhle vzňal a přivodil hroznou expozí balonu, který v okamžiku byl celý v plameni a značná jeho část byla zničena. K vzletu samozřejmě nedošlo a tento se odložil na neurčito. Balon byl prý pojištěn na 277.000 zlotých.

Katastrofa polského stratosferického balonu.

Delší dobu se konaly v Polsku přípravy k vzletu polských učenců do stratosféry zvláštním balonem, k tomu účelu zhotoveným. Pro nepříznivé počasí byl start balonu stále odkládán. Konečně dne 14. t. m. ráno mělo dojít k startu. V noci ze dne 13. na 14. konaly se poslední přípravy k letu a balon byl naplňován vodorem (plynem). Z nevysvětlitelných však příčin plyn se náhle vzňal a přivodil hroznou expozí balonu, který v okamžiku byl celý v plameni a značná jeho část byla zničena. K vzletu samozřejmě nedošlo a tento se odložil na neurčito. Balon byl prý pojištěn na 277.000 zlotých.

Ministr československého zahraničí Chvalkovský navštívil německého ministra zahraničí Ribentropa a kancléře Hitlera. Jak se proslýchá v diplomatických kruzích, má mezi ČSR. a Německem nastoupití souvislá hospodářská spolupráce.

Vladimír LIBOVICKÝ,
baletní mistr a režisér
Národního divadla
v ÚŽHCRODE.

Vlastní silou.

Po osmi letech jsem navštívil zase Volyn, svoje rodiště, kraj, kde jsem prožil svá dosti dramatická léta mládí. Takřka v letu jsem se přivítal a rozloučil se svými rodiči a přáteli a již jsem zase odjížděl, abych pracoval při tom, co jsem si zvolil za své povolání.

Potěšil jsem se mezi svými, ale také i — zarmoutil. Shledal jsem totiž, že se na Volyni nestal žádný pokrok, spíše naopak...

Milí krajané, prosím Vás, věnujte více pozornosti vzdělání a osvětě. Dbejte o svoji mládež, dopřejte jí školního vzdělání, pečujte o své školy, o svůj tisk, který je vaší legitimací.

Nedejte se zastrašit několika neúspěchy, pomozte lidem pracujícím pro Vás, podepřete je v jejich práci, neboť pracují pro ideu, nezištně. Musíte být silní, nesmíte se na nikoho spolehat, pouze na sebe. Musíte být sami dosti silní, abyste odolali všem nástrahám a zdolali nesnáze.

Pohlédněte kolem sebe a cokoliv uvidíte, nic nebylo stvořeno zadarmo, nikdo nikomu nic nedal, ba spíše vzal. Ale největší díla, jaká jen byla stvořena, vznikla vlastní silou svých tvůrců.

Jako příklad uvedu svojí malíčkost: Také mi nikdo nepomahal, nikdo ruky nepodal. S nasažením zdraví a padaje únavou probíjel jsem se sám a docílil jsem toho, čeho jsem ani sám nedoufal docílit. Vzpomínám, že jsem měl příležitost poznati, kterak se na moji snahu hledělo mezi některými krajany s nedůvěrou. Byl jsem kritisován tak zvanými chytrými občany z celého okolí a dnes jsem mohl seznati, že tito lidé žení a vdávají své mladičké děti

aniž by jim dali náležitou přípravu pro život. To sn d není úkolem naší menšiny odchovati dítě a rychle jej oženiti nebo vdáti. Promiňte mi tuto výtku, ale věřte, je to opravdu na mě, uváženou co následuje potom který by nečetl a neodebíral rozvrácených snůtků. To není vaše „Krajanské listy“. Pusob-

Mikuláš ALES: CIKANI.

správně. Ačkoliv jsem pro moderní život, toto však přesahuje meze kultury.

Docela něco jiného jsem mohl pozorovati mezi vašimi Ukrajinci při prohlídce těch nádherných knihoven a kulturních útavů ve Lvově. Vše svědčí o

te na všechny krajany, aby se stali odběrateli vašeho jediného časopisu, při němž máte soustředěné mladé a odhodlané lidi, kteří vždy a všude jsou hotovi býti vám k dispozici a pro vás pracovati. Stávejte se ochotně členy vašich spolků a plňte

svědomitě své členské povinnosti.

A nezapomínejte hráti také české divadlo. Ochotnické divadlo vás sblíží, zocelí a zvětší vaši kulturní hodnotu. Doporučoval bych vám především divadlo a pak mnoho číst, číst a ještě čísti, neboť četba vám může nahraditi školu, do které je buď daleko a nebo vůbec není. Všimněte si světových událostí a poznávejte svůj národ a jeho kulturu.

Bliž se zima, budete mítí více času na vzdělávání. Já slibuji, že — ačkoliv nemám příliš volného času, — velice rád vám budu poskytovat rady pro vaše ochotnická divadla. Pište svoje dotazy do „Krajanských listů“ a ja vám tímž způsobem budu na ně odpovídati. Doufám, že redakce vám divadelní rubriku ráda zavede. Sdělte, v čem si nevíte rady a co vám činí na jevišti těžkostí a ja vám s radostí poradím.

K závěru myslím, že bych mohl navštívit Volyn a že bychom mohli při Matici uspořádati takový dramatický kurs. Ovšem, musely by se dříve hlásiti zájemci, režisérové volynských divadelních spolků. Musela by se nějak rozřešiti otázka financování. Šlo by to tak, že by kola ČMS., spolky mládeže, hasičské sbory a jiné delegovaly své režiséry vlastními silami; bude to dílo, které přinese užitek celé vaší menšině. Musí se ale jednat rychle, neboť ja jsem příliš vázan různými smlouvami a svojí baletní školou. Vaše rozhodnutí bych musel věděti brzy, abych se dle něho mohl zařídit. Kurs by trval asi 3 neděle a zakončil by se nějakou pěknou akademii.

(Dokončení na str. 4)

Ve volné chvíli

Dějepisec Bohuslav Balbín.

Už tomu bude dvě stě padesát let, co zemřel učený, ale podivný člověk, Bohuslav Balbín, člen nejhoroznějšího tehdy řádu jesuitů, kteří vydatně a krvežíznivě pomáhali vídeňským císařům vraždití nevinný národ český pro náboženské smýšlení tichou, mírnou povahu a spravedlivé konání občanských povinností.

Jako kronika píše: „o šťastném kdysi, nyní pak žalostném stavu království českého...“ Ač byly to zoufalé doby, kdy Balbín psal: — „po rozbitých cestách české země klopýtali cizí

zoldáci, odvážející poslední, co se kde dalo uloupiti... vypálené, opuštěné vesnice, kde zbědovanému lidu i slzy vyschly v zapadlých důlkách očních... spáleniště, bída a hlad, to všechno bylo údělem české země ve tricetileté válce. Balbín byl pro psaní dějin národa českého ukrutně pronásledovaný, stíhaný, ale psal a psal — Císařské úřady, řád jesuitů, censura! Hledali ho drábové, aby ho pověsili, nebo spálili jako kacíře, ale marně. Balbín psal v neznámém úkrytu.

Na tehdejší dobu byl člově-

kem tajemným, nepochopitelným, podivným prvního řádu. Zamíloval se do národa českého, do jeho historie, jeho utrpení a slávy. Národ, který byl odsouzen k zahynutí, vyplnění naplňoval vřelými city veškerou jeho mysl. Otevíral mu cestu k národnímu probuzení. Později se ukázalo, že byl potomkem zemanšské české rodiny Balbínů z Vorličné.

Jako dějepisec vykresal první jiskru pro probuzení národa českého, aby ho vyvedl z temnoty.

Ant. KLÁSTERSKÝ:

Jihočeská chalupa.

Před lety šel's tudý — záná zména, když k ní zase krok tvůj zamířil ti: Dřevěný štít černá — obilná jejt zeď však pod ním v slunci svítí.

Střecha s mechem, z tenkých tyček plůtek, okna malá, chládek pod jabloni. Sváteční klid s duše smetá smutek. Dříví k zimě připravené voní.

A když jsem šel tu kolem naposledy, u vraték jsem seděl dědouš starý, do kroniky shrben ztápěl hledy, na svém nose silné okuláry.

A když dovnitř nahlédl jsem letem, spatřil jsem, jak houpající, se chýlí ke kolébce staré nad dítětem stařenka, vlas jako sníh už bílý.

Celý svět je jako vratkou lodí, jež se zmlít před očima tvými. Zde je tiš, co víš, kdo tu se zrodil? Snad už zase Chelčický tu dřímá.

Co nového ve světě.

Kdo kandiduje do příštího sněmu?

Dle novinářských zpráv kandidují na poslance v příštím polském sněmu tyto osoby:

Na Okruh Luck:

Ing. Stanislav Chmieliński, úředník P. B. R. v Lucku, Štěpán Skrypnik, býv. pos., Janina Zakrzewska, předsedkyně okresního Kola Hosp. z Horochova a M. Balamut, ředitel K. K. O. v Horochově.

Okruh Rovno:

Boleslav Jankowski, Nikita Bura, Antoni Rudziński a Jos. Krawczuk.

Na japonském pobřeží řádil silný tajfun. Zvláště byla zničena Kagošina v Jižním Japonsku, kde přišlo o život asi 2.000 osob.

Jak hlásí tisk, došlo prý na česko-maďarském pohraničí k srážce mezi českým vojskem a maďarskými povstalci. České voj-

sko obkroužilo 300 Maďarů a bylo zabito a ostatní těžce zraněny.

Na území Alsaska a Lotrinska existuje německá organizace „Landes-partei“ s odbočkou mládeže „Jungmanschaft“ a 116 místními odbory. V organizaci je zaveden hitlerovský pozdrav a heslo: „svobodný národ ve vlastní zemi.“

Němci budou žádat kolonie.

V Londýnu se vyskytl zpráva, že Německo po novém roce vysune pod adresu Anglie požadavek navrácení všech svých bývalých kolonií. Při tom se má III. Říše zavázat, že nezvětší svoje námořní síly v poměru k Anglii nad normu, stanovenou námořní smlouvou anglo-německou.

Další nesnáze Československa.

Po urovnání nedorozumění mezi Československem, Německem a Polskem, zdálo se, že si bude moci ČSR. trochu volněji oddechnouti. Osud však určil jinak. Krátce po urovnání těchto záležitostí dalo Československo autonomii Slovákům a Podkarpatské Rusi.

Nyní se hlásí Maďarsko, které chce na Československu území, obsazené Maďary. Jelikož by tím odešlo k Maďarsku mnoho Slováků a hlavně, že by jediná trať spojující Čechy s Podkarpatskou Rusí byla přetřena, nemůže Čsl. vláda s maďarským požadavkem souhlasit. V této záležitosti vedly se mezi Čsl. a maďarskou vládou vyjednávání v Komárně, které Maďarí, když nebyly jejich požadavky splněny, přerušily. Jako doplněk tohoto přerušení zmobilizovalo Maďarsko 5 ročníků záložníků — čímž chtělo Československo zastrašit a přinutit k povolnosti. Mimo toho Maďarsko odevzdalo svoji stížnost čtem západním mocnostem, které zasedaly v Mnichově a jež mají spor česko-maďarský rozřešit. Jak se proslýchá, má být schůze čtyř svolána na 20. t. m. do Benátek.

Na otázku zadanou slováckému předsedovi vlády Tisovi, jak by se Slovinci zachovali v případě energického zákroku Maďarska, Tiso prohlásil, že si Slovinci přejí klidné urovnání sporu ale také jsou na každou eventualitu přichystáni.

Emigrace z Polska.

V posledních třech měsících vyemigrovalo z Polska 5.323 osoby. Z toho 2.580 vyjelo do Jižní Ameriky, 1.511 do Kanady a 906 do Spojených Států.

Ve Felsbergu (býv. Rakousko) těžký autobus, v němž se nacházelo 29 osob, následkem uvolnění brzdý najel na zeď. Následky byly hrozné: 10 osob

bylo zabito a ostatní těžce zraněny.

Na území Alsaska a Lotrinska existuje německá organizace „Landes-partei“ s odbočkou mládeže „Jungmanschaft“ a 116 místními odbory. V organizaci je zaveden hitlerovský pozdrav a heslo: „svobodný národ ve vlastní zemi.“

Při leteckém náletu na Barcelonu byl zasažen shozenou pumou anglický parník „Stafne-roft.“

12.000 osob zabito a zmraženo.

Jak oznamuje agence Stefani, italské ztráty ve Španělsku činí: 227 důstojníků zabitých, 697 důstojníků raněných, 2430 legionářů zabitých a 8161 raněných. Do zajetí dostalo se 311 legionářů a 3 důstojníci. 278 osob zemřelo v čase plnění vojenských povinností. Mezi raněnými počet invalidů a mrzáků činí 2000 osob. Celkem ztratila Itálie ve španělské válce 12147 lidí.

Nepokoje v Palestině.

V Palestině panují stále nepokoje. V poslední době se hlásí, že tam bylo zase mnoho zabitých a raněných a to jak mezi židy tak i mezi Araby. Anglie proto hodlá tam vyslati 5 tisíc vojáků, aby potlačili arabskou vzpouru. V listopadu má prý být rozhodnuto o osudu Palestiny.

Tajemná vražda.

U vesice Starý Račín v horochovském okrese, našel pasák, posouci na louce dobytek, v rašelinisti mrtvolu. Jak se ukázalo, byl to 25-ti letý G. Kondj ze Starého Račina a byl střelen do zad vojenskou puškou.

Německo vrátilo ČSR. 2 okresy které dříve zabralo. Toto vrácení se jeví jako výsledek jednání mezi ČSR. a Německem.

Následkem nejisté světové situace Mussolini odložil svůj odjezd do Turynu.

Pro české uprchlíky ze sudetského území bylo sebráno v Londýně 100 tisíc liber šterl.

Na Litvě vypukly zase protipolské represe. V Poněvěži litev-

ští studenti kamenovali polskou mládež, následkem čehož bylo několik Poláků zraněno. Také byli zavřeni 2 polští učitelé za tajně vyučování polštině.

Spor mezi Bolivií a Paraguají byl v úterý definitivně ukončen výrokem rozhodčího soudu, kterým byla stanovena hranice obou států v území Gran Chaco. Veliká část severního Chaco připadá Paraguaji. Mezi hranicemi obou států bylo ponecháno široké neutrální pásmo, které nesmí býti opevnováno.

Částečná německá demobilisace

Částečná demobilisace německé armády, kterou Hitler ohlásil v Saarbrückenu, započne příštího týdne.

Co nese největší procento?

Hádejte! Celou knihu bychom mohli o tom napsat a do soudného dne mluvit. Obilí, chmel, ovoce? Nejlepší konjunktura nedá 103 proc. Pěstování dobytka, koní, nebo sázení cukrovky? Směšné. Hospodářské strojírní, cihelny nebo jiné dílny práce? Ničeho z toho. Tak co?

Docela jednoduchá věc, In-serování v „Krajanských Listech“ je nejdokonalejší investic kapitálu, nejvyšším procentem. Dobrá reklama. Výborně sestavený inserát pracuje za nás ve dne i v noci! Dělá nám známosti, přivádí zákazníky. Vezmeme na př. volynský chmel. Známe nějakého přímého dodavatele z našich pěstitelů? A cizina se o náš chmel zajímá, Máme o tom důkazy. Koho máme doporučovati na eksport chmele, když nikoho neznáme?

Radíme docela upřímně: inserujte své zboží a plodiny v „Krajanských Listech“, které jdou široko-daleko a dočkáte se nejvyššího procenta. — k.

OPRAVA: K oznámení z Ledochovky vysvětlujeme, že bylo uvedeno omylem pořádní posvícení 23. t. m. po starém stylu, kdežto správné mělo být 23. po novém stylu.

P. Vacek v U.: Upozornění bylo zasláno omylem. Promiňte. R.

Oznámení.

Výbor českého klubu v Hulči oznamuje, že posvícení v Hulči se bude konati v dnech 30. až 31. října.

VÝBOR KLUBU.

Listárna redakce.

Upozorňujeme naše p.p. odběratele, kteří si předplatili u nás „Zemědělskou jednotu“, že z příčin od nás nezávislých jsme jim tento časopis vyslati nemohli. Předplatné vplacené na Zemědělskou jednotu bude proto těmto odběratelům zaúčtováno na „Krajanské listy“ na 1939. rok.

Dále upozorňujeme, že v nejbližší době bude již v prodeji „Kalendář volynských Čechů“ na 1939 r. Zdrzte se proto, krajané, od koupi jiných kalendářů, abyste si mohli koupiti kalendář svůj, vydaný nákladem ČMŠ. Letošní kalendář je bohatý jak obsahem zábavným tak i poučným. Je v něm spousta zdařilých obrázků z našeho života a krásné snímky ze staré vlasti. Cena jeho bude jako v roce předěším, nehledě na mnohem dokonalejší technické vybavení.

Pamatujte, že tento kalendář se musí nacházeti na stole každé krajanské domácnosti.

Ještě jednou upozorňujeme ty p.p. odběratele, kteří dosud nevyrovnali předplatné, aby tak učinili ihned. Prosíme, aby uvážili, že čas, ztracený psaním upominek a sháněním peněz na nejnnutnější potřeby časopisu, mohli bychom věnovati úpravě a vybavení časopisu, čímž by se tento stal ještě zajímavějším. Taktó nám naše p.p. dlužníci naši práci velice ztěžují

Docházejí nás četné stížnosti krajanů na nesprávné docházení časopisu. Proto upozorňujeme, že my časopis vysíláme pravidelně na všechny adresy s největší pečlivostí. Také jsme již urgováli v té záležitosti na naši poštu a tam nám bylo řečeno, že v tomto případě příčina musí tkviti na místních postátech. Je proto v zájmu odběratelů, aby se postarali o to, by jim jejich pošty správně dodávaly korespondenci. Administrace nemůže bráti na sebe odpovědnost za to, že někde není časopis správně dodáván.

P. J. Kadeřábek. Platy zde jsou. Promiňte. Do Kanady časopis Vysíláme.

ČESKÝ OBCHOD

se střížním a galantním zbožím

Kanafasy, purpury, zástěry, pradlo, šatové atky a jins.
Barvy trvalé! Ceny stálé!

Vše v nejlepší jakosti u firmy

V. VOLANSKÝ

Zdolbunov, ul. Narutowicza 6.

O TĚ NAŠÍ STARÉ VLASTI

Ing. Alois Knotek:

Na nových stránkách české historie.

Dalekosáhlý význam pro budoucnost nového pokolení čsl. republiky mělo vnitřní složení politických stran, které se nikdy mezi sebou nemohly shodnouti. Stará slovanská povaha. Také přísloví praví: „mnoho psů, zaječí smrt!“ A má svatovatou pravdu.

Jisto je, že čsl. republiku oslabila neshoda politických stran. Na vnitřní nesnáze číhá vždy nepřítel. Utvořily se dva silné tábory, veřejně miněni klonilo se ku dvěma protilehlým proudům. Jedni chtěli přijmouti názory německého nacionalismu, druzí se přátelili s bolševickým Ruskem. Potírali se vzájemně, houževnatě a celek — oslaboval se vůči hledně, až přišlo ke katastrofě.

Který tábor měl pravdu? Kdyby se byly oba spojily v jeden tuhý celek, jak by se byla vytvořila výslednice sil?

Česká demokracie je silnou, drží se pevně, nekolíšá. Spojují a tmelí ji dva silné články: tisíciletá tradice, historie, jakou se málo národů chlubití může, vysoká inteligence a zdravý kriticismus. Čech není povahou člověk mstivý, ani tajemný, ale spokojný a rozvášněný. Po zlém nikdy neodstupuje od svých práv. Jestliže však jedná se s ním přátelsky s hledim otevřeným, otvírá dobracký ruku a dává s radostí. Při tom je věrný, drží slovo, vždy upřímný, uctívá a pohostinný. To je ustálená jeho charakteristika.

Mladé české pokolení důvěřovalo Dr. Rašínovi, byl populární, zaslužilý ministr financí, energický a svědomitý. Byl vybraný na stolec presidenta pro novou generaci. Jako nacionalista bojoval vytrvale proti proudům z Moskvy a Italie, stával se opravdovým vůdcem národa. Proto 5. ledna r. 1923 zákeřnou kuli mladého komunisty byl jeho život zakončený. Od toho času vláda nespokojenost ve stranách. Důležitým dokumentem dějin a stávajících poměrů jsou slova umírajícího Dr. Rašína, poslední rozkaz národu českému: „— rozejdou-li se strany ve všeobecném vzájemném boji a potírání v nenávisti — ztratíme svou samostatnost, kterou nám náš první president tak těžce vybojoval! Všichni, do jednoho jsme zodpovědní za osud vlasti. — Politik musí mluvit pravdu bezohlednou. Nedovedeme-li říci sami sobě pravdy — ztrácíme

samostatnost. Jako optimista věřím, že bude nás více, kteří budou se mnou souhlasiti. — Pravda, časem stanou se politické události, které se na chvíli zamlčí, když by jich národ v rozčilení nesnesl, ale hned na to, v příhodném okamžiku musí se odhaliti bezohledně čistá pravda.“

Našinci na Volyni, kteří nepěstují činné politiky s úžasem hledí na události, nemohou pochopiti jak se to či ono mohlo státi? Nu stalo se, dnes žijeme již v minulosti těch hrozných dob a duševního napjetí. Mimořádná opatření a vládní nařízení v čsl. republice ze dne

17. září 1938 č. 177 Sb. stanoví s platností celých tří měsíců, že nemůžeme dostati dopisů necensurovaných. Veškeré listy dávají se na poštu otevřené a nemohou býti psané nějakým tajným písmem nebo těsnopisem nebo inkoustem chemickým. Dopis musí míti jenom dvě stránky. Také časopisy a denní noviny jsou zamknuté na devět zámků. Nutno je předkládati cenzuře 24 hodin před vyjitím listu. O nějakých událostech, tramptách o politickém smýšlení není dovoleno se zmiňovati. Poštovní doprava je o 14 dní opozděna.

Odešla matička...

Po dlouhém utrpení zemřela mému strýčkovi žena, zanechávajíc 10-letého synáčka Jarouška. Rána tato velmi citelně postihla jak hoška tak muž. Tlumocím jim proto svou hlubokou soustrast s prosbou, aby byli klidni a silni, byloť to přání Všemohoucího. Tomu se nikdo z nás nevymkne — jeden dřív, druhý později, ale s časem se všichni musíme odebrat korecnu odpočinku na věčnosti. A tato matka a žena onen odpočinek našla na klidném buršovském hřbitůvku ve stínu košťatých lip. A je jí již nyní dobře, netrpí... Vzpomínejme, ale dopřejme jí onoho klidného spánku, aby i nám její někdo kdysi dopřál a na nás si vzpoměl...

Čest budiz její památce!

Vladimír ŘEHÁK.

Vlastní silou.

(Dokončení ze stránky 2.)

Tedy s chutí do práce. Věřím, že při dobré vůli se vrátí ty časy, kdy byla naše menšína vzorem pro celou Volyň.

Pozn. red. Žádáme naše divácké spolky, aby ihned nám o této věci sdělili svůj úsudek, bychom mohli rozhodnouti, zda se podobný kurs bude moci uspořádati či nikoliv.

Oznamujeme truchlivou zprávu, že dne 4. října

t. r. zemřel v Praze po delší nemoci náš společník

a ředitel pivovaru ve Volkově pan

Josef ČASTEK,

ukončivši tak 55 roků svého života, vyplněného

posledních 16 let tvůrčí prací pro rozkvět našeho

závodu.

Pohřeb se konal dne 8. října t. r. v Praze.

Našemu drahému zesnulému zachováme vždy vděčnou vzpomínku.

**SPOLEČNÍCI a ZAMĚSTNANCI
VOLKOVSKÉHO PIVOVARU**

J. V. Mojdla:

Přichází 12. hodina.

Že naše mládež chce pracovat je jisto, důkazem toho je hlas o svůj vlastní čas pis Když počaly vycházeti „K. L.“ každý z řad mladých měl naději, že se na mládež nezapomene již proto, že časopis vydává také jeden z těch mladých, organizátor SČM. a redaktor „Zornice“. Bohužel „K. L.“ vzaly jiný směr a mládež

zase je tam kde byla. Nemohli jsme se tomu vzpírati, když doba toho vyžaduje, aby „K. L.“ se více věnovaly jinému, vyššímu úkolu. Jednak ale redakce „K. L.“ zaslouhuje výtky, že na mládež zapomněla a najednou nás překvapila pěkným dětským časopisem, který svůj úkol jistě plní; ale redakce přestoupila

na nevažnější věci — o rost. Řekneme si, že naše děti mají více než naše mládež ik le odrostla. Ghodi do školy, kde se učí pod rukou českého učitele a pod. a dorost? V sel školu je ponechan sam sobě. Roste jak ta třtina, zamoten, zmítán větrem na všechny strany. Kdyby o m i lež sama e nehlá i a svůj podíl, žádný by si na ni nevzpoměl. Někdo mi udělá třeba výtku že když už je krok učiněn teprve křičim, ale á pracoval na této věci hodně dávno, avšak co jsem mohl učiniti, když tam kde by meio býti pro tuto věc pochopení setkával jsem se s krčen m ramen a chladem.

Naše mládež chce pracovat, chce jíti s duchem času, rychlejším tempem, jaké dnešní svět vyžaduje. A to se nelíbí mnohým pohodlným našim krajanům a brzdí tuto práci. Není pak divu, když mládež znechucena a unavena věčnými překážkami a nepochopením její práce, ustává.

Ale naše mládež ustati nemůže, chce přes to vše pracovat dál, prosí o pochopení a podpoření její snahivé práce a zanechání přísných kritik a výsměchu, klopýtne-li někde.

Volám z mládež, dejte nám náš časopis, který by sám udával jednotný směr a hájil naše zájmy, podporoval naši práci, abychom, až jednou stane na místa svých otců, byli důkladně připraveni do životního boje.

Takový časopis, řekneme „Has Mládeže“, by mohl vycházeti 14-denně. Předpltně

(Dokončení na stránce 6.)

Láska a lež.

Román z doby války v šestašedesátém.

D. Gerard.

(Pokračování 11.)

Ona měla v rukou kapesník a vyšívala si naň svůj příští monogram.

Radila se s ním o účesu k sňatku. Dnes právě nemohl jí žádné chyby vytknouti.

Myšlenka, že má se s ní rozlučiti, naladila její tak měkce, že otázel se v duchu sebe již několikrát, nebyl-li jeho skutek v předešlém podzimu přece jen šílenstvím?

Jak pohodlnější a mnohem příznivější průběh měla by nyní tato svatba!

Pozorujíc jak je zamyšlen, tázala se její Agata několikrát po různých věcech, ale odpověděl vždy vyhýbavě.

Seděli již hezkou chvíli za jedním slabického hovoru, když z nenadání přinesl sluha na stříbrném podnosu psaní.

Šel přímo k Lepinskému — a tu Agata po očku pohlédnuvši na adresu, okamžitě se zapálila.

Poznala rukopis, kterýž vzbudil již její žárlivost.

Lepinski rozpačit vzal dopis.

Okamžik zděl se mu případ ten neblahý, ale vzpamatovav se, spatřil v něm příležitost, jaké si přál.

Me tím, co roztrhl obálku a letmo obsah listu přečetl, dal svému plánu určitý tvar.

Zde mohla její zachrániti poloviční pravda.

Přivednuv oči k dopisu střetl se s tázavým pohledem Agatiny; zároveň viděl, jak ruce její na klíně křečovitě škubají kapesníkem.

„Co jest v tom psaní? — Nechceš mi to říci?“

Její rty při otázce té skoro se ani nepohnou, avšak hlas její chvěl se nad míru.

Lepinski vstal a dal psaní do kapsy.

„Ano, chci ti to říci, ale — na kolenu.“

A již před ní klečel a uchopil její ruce i s šátkem. Bylo to účinné, ale i poněkud theatrální.

„Nedělej to!“ pravila překvapena. Kdoby tě někde viděl, myslil by si, že mne prosíš o odpuštění.“

„To také chci, Agato! Potřebuji tvého odpuštění, ale jen proto, poněvadž jsem tě příliš miloval.“

„Nerozumím ti. Co tím chceš říci? tázala se postrašena, jak zřejmo bylo z hlasu i pohledu.“

„Jestliže jsem již dříve nepromluvil, abych vše objasnil, bylo to jen proto, poněvadž jsem stále doufal, že toho nebude potřeby. Ale tento dopis zmařil i poslední moje naděje.“

Téměř bez dechu, ale přece souvisle vypravoval jí o svém náhlém, nepředloženém zasnoubení, jež nebylo ničím jiným nežli plodem mladistvé lehkovážnosti, poštelosti, kterou z znal teprve, když poznal ji Agatu.

Oi té chvíle taužil po svobodě, aby mohl získati lásky Agatiny — a nikdy nepochyboval, že vše dopadne šťastně. Proto nenamítal ničeho proti zasnoubení nynějšímu.

Ale snaha jeho po dobytí dřívější svobody byla marná. Dnes, jež právě dostal, jest odpověď na jeho poslední,

zoufalou prosbu — a značí zároveň konec jeho nadějí.

„Pr. to padl jsem nyní k tvým nohám — zničen s rozdrásaným srdcem“ — skončil, tiskna obličej svůj do jejího klínu.

Cítil i žhavost opravdových slz, neboť podařila se mu přetvářka opravdové lítosti.

Agata s očima široce rozepřenými naslouchala nenadálé „zprávě“ té bez hnutí.

„Chceš tím říci, že — že se nemůžeš se mnou oženit?“

„Což mohu když jiná má moje slovo a nechce se mne zřít?“

„Proč jsi mně to tedy neřekl dřív?“

Výčitka tato zasáhla její jako rana palicí.

„Ovšem — měl jsem to učinit! Myslíš, že nevíš? Byla to však moje veliká láska k tobě jež učinila ze mne slabocha — a mimo to očekával jsem zcela určitě, že dřívější svobody opět nabudu.“

Agata hleděla naň strnulým a vyděšeným zrakem a oddychovala těžce, rychle a stejnoměrně.

„Míjješ-li však mne a ne jsi, musí ti přece vrátit tvoji svobodu. Ři kls jí všechno zřejmě, zcela zřetelně?“

„Toť se rozumí samo sebou, že jsem jí to řekl důkladně, aby nevěla ni nejménší pochybnosti o mém úmyslu. V tom právě byla moje veškerá naděje!“

„A přes to vše lpí na tvém slibu?“

„Sohužel — ano.“

„Ale musí býti přece nějaký prostředek k podlomení jejího odporu. Zkus ještě jednou...“

„Marno — všechno marno!“ záupěl.

„Odpověď její jest nezvratná, poslední!“

Vyndal psaní z kapsy a podal jí je, bezpečně, že neporozumí mu ani za mák.

List Dariin ve skutečnosti neobsahoval nic jiného než starostlivé ctázky, jak se mu daří, výčitky, proč tak dlouho neposlal žádných zpráv o sobě.

„Tedy — tedy považuješ odpověď její za nezvratnou?“

„Musím, Agato — musím, ač mi srdce krvácí!“

„A ty myslíš, že já se s tím spokojím? Myslíš, že i mně postačí její rozhodnutí?“

„Agato!“ zasténal znovu a zakryl si obličej rukama.

„Nechceš se tedy oženit se mnou?“

„Ach, kéž bych mohl! Kéž bych mohl!“ bědoval, vyhýbaje se přímé odpovědi.

„Byla jsem tedy“ — pravila zvolna — „oklamána... podvedena!“

Chvilu seděla bez hnutí — pak náhle vskočila a zoufale zvolala:

O, já neinešťastnější žena na světě!“

Odhodivši kapesník, na němž vyšívala monogram, vyběhla z pokoje.

Lepinski, posud kleče, díval se za ní zdrcen.

Poslední čtvrt hodinka byla velmi trpká — ale příští bude asi ještě trpčí.

Běžela přímo k svým rodičům?

Chvilu přemýšlel o tom, nemá-li odejít do svého pokoje a vysvětlit svou

nepřítomnost u večere náhlou nevolností. Ale úmyslu toho hned se zřekl.

Silou své vůle setrval na místě, aby vzdoroval až do konce.

Ale brzy seznal, že vzdor jeho zatím byl zbytečný. Křeslo Agatino u stolu v jídelně stálo prázdnu — a na tvářích rodičů jejich zřel spokojenost.

Něvěděli tedy ještě o ničem.

„Agata má zase migrenu — patrně následkem deštivého počasí“ — pravila hraběnka nijak nezměněna.

Lepinski skoro potěšen věnoval pozornost svou pokrám před ním rozestaveným.

„Kdo ví, kde budu večereti zítra!“ pomyslil si.

Trpčný výjev neřekázel mu nijak, aby si nepochutnával na vestfálské slunce a říčních sledích.

VIII

Porážka.

Lepinski chtěl domněle poslední noci v zámku využítovati důkladně jako večere, avšak z nehlubšího spánku byl na úsvitě probuzen rychlým otvíráním a zavíráním dveří, spěšnými kroky na chodbách i jinými příznaky, svědčícími, že stalo se něco neobyčejného.

Zprvu bylo mu, jakoby ještě snil, avšak prudké klepání na dveře poučilo jej, že to skutečnost.

„Dálek“ zvolal a usedl v posteli.

V pootevřených dveřích zjevil se vyděšený obličej starého komorníka.

„Pan poručík má býti tak laskav a okamžitě přijíti k panu hraběti do kuřáckého pokoje. Jde o nalehavou věc!“

„Hned?“ tázala se Lepinski nedůvěřivě.

„Ano, okamžitě!“ opětoval stařec.

„Pan hrabě již čeká.“

Než mohl se zeptati po příčině, byl již komorník pryč.

Lepinski, jak nenadálým, posud nepoznaným strachem, vyskočil z postele, aby se rychle oblékl.

Chiadný svit časného jitra, jenž vnikal do pokoje záclonami, ozařoval také chodby zámku, čímž Lepinski spěchal se vrůstající úzkostí, nevěda, co se přihodilo.

V kuřáckém pokoji přecházel starý hrabě neklidně, oblečen v župan. Jeho bílý vlas byl rozčuchán a obličej mnohem červenější než lindy.

„Víte, co se stalo?“ tázala se stanuv, jakmile Lepinski vstoupil.

Lepinski zavrtěl hlavou, sni slova schopem.

„Agata umírá! Otrávil se! Jest u ní lékař — nemá valné naděje...“

„Otrávil se?“

Lepinski potácel se ke stolu a zachytil se jej.

„Můj Bože!... Ale proč?“

„Tuto otázku chtěl jsem dáti vám. Mv nemáme ani zdání, proč. Myslíl jsem, že vy jste lépe zpraven.“

Přes stůl, ozdobený drahými zvláštnostmi kuřáckými, dívali se oba muži na sebe strnule.

Byl tento odhodaný stařec s přísným pohledem skutečně týž muž, jenž po celou poslední dobu byla sama veselost?

Dnes neřekl Lepinski žádné podoby mezi otcem a synem; ale v tomto okamžiku zdálo se mu, že jsou to oči Hugovy, jež tak přišně naň hledí.

(Pokračování přístě.)

Máme biliti ovocné stromy?

Mnozí naši ovošníci n traji ovocné stromy na zimu vápenným mlékem. Činí tak v domněnku, že je uchrání před ohlazením zajiří a že zničí spousta různých škůdců, ukrytých v rozpraskané kůře. Jak jsem se sam přesvědčil, jsou obě tyto domněnky velmi klamné. Když má rajce v zimě opravdový hlad, nedbá ničeho, běží jako slepý až ke stavení, ani pes mu nepřekáží, ač jindy zdaleka před ním větrí. Proč by se tedy ostýchal ohřívati kůru stromu, natřenou vápnem, jež není pro zajíce žádným nebezpečím.

Vzpomínám na svého souseda, který v předloňském roce nejen že stromy vápenným mlékem natřel, ale i ovázal rákosem a přece, i přes toto opatření měl je do jara všechny ohlodané, a to některé tak silně, že se vůbec ani nedaly léčit. Prostě uschly a musel je příštím rokem nahraditi stromky novými.

Tedy vápenný nátěr nemůže nám uchrániti stromy v širém poli od škod zajičů. Proto musejí se kromě nátěru chrániti ještě jiným prostředkem. V poslední době počíná se hodně používatí drátěného pleťiva, neboť sláma a rákos za tuhé zimy nedovedou vzdorovati hledovým zajícům.

Pokud jde o ničení škůdců vápenným mlékem, osvědčuje se jen tenkrát, je-li opravdu dobře proveden dvakrát. První na podzim a druhý na jaře.

Podzimní nátěr slouží k tomu účelu, aby usmrtil škůdce dosud leplí na povrchu kůry anebo ve větších mezerách, kam snadno nátěr může vniknouti. Pod odchlíplou kůrou, kde je na podzim nejvíce škůdců, se nátěr všude nedostane a proto se na jaře obnovuje, aby usmrtil zbytek škůdců, kteří zároveň s probouzející se přírodou z úkrytu kůry vylézají, aby opět započaly své zhubené dílo. Mějte na paměti, že je velmi dobré, když se celá koruna stromu vápenným mlékem postříká.

Vápenný nátěr chrání dále ovocný strom před namrzáním. Jak obecně známo, bílá barva na kmenu a větvích stromů zamezuje příliš rychlé zabívaní dřeva za slunných dnů zimních i jarních, které mohou býti osudné, následuje-li po nich tužší noční mraz. Účinky mrazu jsou jistě každému pestřitelí stromů velmi dobře známy od r. 1929.

Není vyloučeno, že se předtím, byť i slabší mrazové periody dostaví. Vždyť skoro každým rokem pozorujeme nové a nové trhliny, přivoděné mrazem. A to nejen na pni, ale i v koruně stromů, což má pak za následek, že se v ltech místech objeví rakovina a zahnízdí mšice krvava. Tedy z popsaného je jasno, že velmi výhodným je nátěr vápenným mlékem i v koruně stromu.

Posledně vápenný nátěr umožňuje zahřívání stromů na jaře a tím příliš časně prouzení mízy a rašení. P zdějí rašící stromům nehoroučejší škůdci květných pupenů pozdními jarními mrazy. Je to hlavně bílá barva vápenného nátěru, která má tento příznivý účinek a je tudíž velmi pochybnou míchati nátěr s nějakou tmavou přísadou. Tím by ochrana před mrazem byla úplně zmařena, aniž by se tím získalo nějaké zvláštní zvýhodnění. Při této příležitosti dlužno připomenouti, že zejména kravské lejno nemá se nikdy míchati do nátěru.

Nejlepší a neúčinnější vápenný nátěr je, když do něj přidáme vodní sklo, a to asi půl kg na 100 litrů vápenného mléka. Takový nátěr lépe na kůře stromu drží a poskytuje účinnější ochranu. Vápenné mléko se připravuje takto: na 100 litrů vody dá se 10 kg páleného vápna a půl kg vod-

ního skla. Teprve až je vápno ve vodě úplně rozpuštěno, může se tímto směsí kůra stromu natírat, ovšem za častého míchání roztoku, aby nám vápno nesedalo ke dnu a my pak nenatírali stromy pouze zbělou vodou. To by ovšem nemělo žádného valného významu. Na konec ještě chci říci, že pozoruj, jak po vápenném nátěru jsou stromy zdravé a krásně zelené až téměř do pozdního podzimu.

Al. Volárik.

K uchování sušeného ovoce.

Eventuální přebytky jadravého i peckového ovoce dají se velmi dobře zhodnotiti sušením. v zimních měsících poskytnou pak vítaný doplněk jídelníčku. Do té doby je však musíme náležitě uchováti v čistém, suchém, dobře větratelném místnosti. Sušené ovoce je nejen hygroskopické a rádo ve vlhkém prostředí plesniví, ale přijímá rychle pach jiných plodů nebo látek. Tím se velmi znehodnotí, nebo stává docela neotravné. Také roztočí se do sušeného ovoce rádi dřeváři. Proti molům chráníme sušené plody v dostatečně hustých, před naplněním vyraných pytlích, jež k jiným účelům nepoužíváme a jež zavěšujeme ke stropu dále od stěn, aby ovoce od nich nevlhlo.

Přichází 12. hodina.

(Dokončení ze str. 4.)

by nesmělo býti výšší jak 5 zli. ročně; doufám, že by to stačilo k jeho vydávání? Pod textem hele: „Pravda vítězí“. Formát by měl býti menší jak „K. L.“ Prvá strana by byla výhradně pro úvodníky a obrázek z Volyně. Druhá strana nahře: zpráv z domova a ze světa; dále besídka. Třetí strana: nahře — z pera našich dopisovatelů dle pokračování besídky. Čtvrtá strana: organizační zprávy. Politický přehled. Pátá strana: „Naše hospodářství“, „Naše hospodyně“. Šestá strana: naše práce směr a cíl. Sedmá strana: oměn. Osmá strana: hádanky, humor, po přirádky pokračování románu neb inzeráty.

Takový by měl býti časopis pro mládež. Je toho hodně, ale ve skutečnosti málo. Někteří říkají: čím se zaplní? Já si troufám říci, že naše mládež je sama zaplní, mám o tom své zkušenosti.

Redaktoři by měli hodně

práce, ale soudím, že by mohla býti v redakci ještě jedna síla — toby snad časopis unesl. Zašel jsem snad hodně daleko a dal podnět k polemice, ale mne naprosto straší. Po časopise pro naši mládež budu volati dále a se mnoou naše mládež česká na Volyni tak oťárka zrealisován.

Vzhůru do práce!

K výše uvedenému článku p. Mojdl přispíváme toto: Velice nás těší, že se mládež hlásí o své, o svůj časopis a také si vážíme snahy pana pisatele, který slibuje postaviti se v tomto boji do čela mládeže. Zároveň připomínáme, že snad nikdo by si tak upřímně nepřál onoho časopisu pro mládež jako redakce „K. L.“ Avšak mimo všechno jsme nuceni prohlásiti, že v této věci nemůžeme nic podniknouti na vlastní riziko, dokud nebudeme míti zaručený dostatečný počet odběratelů, potřebných k vydávání tohoto listu. To znamená, že mládež se musí vzchopiti, zanechat zbytečného mluvení a ve všech viskách u sebe doma učiní soupis těch, kteří by se stali stálými odběrateli onoho budoucího listu. Tyto listiny by mládež pak zaslala do redakce „K. L.“ a pod-

le úhrnného počtu by se provedla kalkulace, která by řekla, zda se může či nemůže takový časopis vydávati. — Proč jsme nuceni býti dost opatrní? To proto, že jsme se dočkali velkého zklamání u dětského časopisu „Českého kvítka“, ačkoliv tu byl předpoklad, že může spíše prosperovat než časopis pro dorost. Důvodem tohoto předpokladu je dostatečný počet žactva ve školách a — p.p. učitelové, kteří jsou organizováni a kteří by mohli nejlíp mezi žactvem onen časopis doporučiti. Zatím určitě nevíme kde je vina nezdaru onoho časopisu, zda v zdrženlivém postoji našeho učitelstva, nebo v žactvu, než však s velkým rozhorčením musíme nyní konstatovati, že „České kvítko“ předplácí až dosud pouze 60 (šedesát) žáků. A to je počet, který je zdaleka nepostačujícím pro vydávání takového časopisu. Z toho vzešlo, že se „České kvítko“ stalo po stránce finanční nezávadným přítelem pro „Krajanské Listy“. Nemůžeme proto náš jediný týdeník oslabovati ještě jedním příživníkem, jakým by se stal opět časopis pro dorost, kdyby měl nedostatečný počet odběratelů. A proto chcete-li skutečně onen časopis, dejte nám dříve dostatečný počet odběratelů a my vám mile rádi půjdeme na ruku tím, že vám budeme vydávati list tak pěkný a hodnotný, jak to nejlépe dokážeme.

Redakce „K. L.“

Jak bude v Rumunsku používáno trestu smrti.

Kral Car I. podepsal nový řád trestního zákonníku v souhlase s novou ústavou. Jak známo, nová ústava zavádí v Rumunsku trest smrti za vraždu. Rozsudek smrti bude vynášen za atentát na života krále a členů královské rodiny, jakož i na život vyšších hodnostářů státu, a to: královských poradců, členů vlády a královských residentů (místodržících v 10 nových provinciích země).

Účast ve spiknutí na život kterékoli ze zmíněných osobností trestá se těžkým žalářem od 5 do 21 let, jestliže spiknutí nebo provázeno nějakými předběžnými zločinnými akty. Bvlo-li tomu tak, spiklenci se odsuzují k nuceným pracím na dobu od 5 do 20 let. Nezletilí účastníci zmíněných zločinů odsuzují se do polopřevy na dobu 5—10 let. Vezme-li se uduhu polehčující okolnosti, trest smrti může býti raměněn na uvěnění buď do životního nebo na stanovenou dobu. Zločiny tohoto druhu promlouvají se po 20 letech. — Odsouzený k trestu smrti může se do tří dnů odvolati z rozsudku u kasního soudu. Nabytí rozsudek moci práva může odsouzený do 48 hodin prostřednictvím ministra spravedlnosti požádati krále o milost.

Rozsudek smrti provádí se zastřelením v místě, kde byl vynesena a neopodléhá 48 hodin od odmítnutí žádosti o milost. Bude-li k trestu smrti odsouzena těhotná žena, rozsudek bude proveden po porodu.

REKLAMA JE HYBNOU PÁKOU OBCHODU.

Žena a domov

Radostí a bolestí otevřených ženských srdcí.

ZASE MÁME TATU PRO SEBE. Čtyři děti mě a, muže který ji na rukou nosil. Rostla jsem s ní, byly jsme nejteplejší přítelkyně a chtěla mi vzít ce. Muž byl přeložen, odjeli muže a otce mým dětem. Byla jsem zdrcená, chtěla jsem i já. Nadešel nový

si voutit, ale pohled na děti život, vzal se klid. Někdy mě zachránily. „Dej mi volnost — dej se rozvést!“, hučel denně můj muž. Neslyšela jsem. Zachránila jsem dětem otce. Muž byl přeložen, odjeli jsme. Zapomínal muž, zapomínal jsem i já. Nadešel nový

ŽENA NEPOJMENOVALA. Patnáct let jsem vdaná, ale pro svého muže jsem ani křtěna být nemusela. Nikdy mě ještě křestním jménem nepojmenoval. To bylo jen: „Slyšíš ty?“, „Poslechni ty!“ Bolelo mě to a trápilo. Můj muž má asi názor, že ženě musí postačit ke štěstí, když se na ní a má se do čeho ustrojit. Žila jsem v manželství bez lásky. Nejsm nar. čná, nechdím se svým přítelem do barů ani od něho nežádám darů. Zasluhují, aby po mně někdo hořil blátem?

Jak uchováme polévkovou zeleninu i bez sklepa a písku?

Městské hospodyně nemívají vždy vhodného a přístupného sklepa, ba často v domech s ústředním topením nemají sklepy vůbec a tak nemohou zeleninu do písku zakládati; proto jí musí v zimě a hlavně na jaře draho platiti, ač by si na podzim mohly opatřiti levně velké zásoby.

Avšak i pro městské domácnosti lze najíti levně a praktické východiško, které představuje d máci zeleninová pasta na polévku. Tato znamená nejen úsporu peněz, nýbrž i ča u, neboť odpadá pak každodenní, zdoluhavé čištění a škrábání zeleniny koupené, která bývá na jaře často již n hnílá nebo a prh u vadlá. Tuto pastu uvaříme ve velkém na podzim kdy je hojný výběr zeleniny a kdy je laciná. Takto si opa říme lehce zásoby na celou zimu.

Pastu připravíme takto: vezmeme stejnou váhu zeleniny,

Všichni kupujeme u firmy

G. VUGMEJSTER,

ROVNO ul. 3-Maja 129.

Poněvadž všechny větší textilní továrny zřídily u firmy G. VUGMEJSTER své komisionní sklady a jmenovitě:

- 1) Továrna soukenného zboží F. Rabinowitz & Synové — Bělsko.
- 2) Továrna soukenného zboží H. Landsberg, Akc. Sp.
- 3) Továrna výrobků hedvábných Edvard Babiacki i Ska.
- 4) Továrna vlněného a kamgarového zboží P. Grzegowski & Sp.

Na skladě stále obrovský výběr nejnovějších výrobků těchto továren a rovněž výrobků ŽIRARDOVSKÝCH závodů jako: plátva lněná a bavlněná, brezenty a j.

Ceny tovární — bez smlouvání!

Vlněné látky na paleta a mužské úbory od 5.— zl. za metr.

Mimo toho na skladě G. Vugmejstra je stálý výběr koženin a hotových koženinových šablon, a to: pižmových, fukových, hříběcích, teletinových, krtkových, marmových a j.

Ceny nejnižší!

PROČ JI MUŽI OBDIVUJÍ?

Protože si nechala udělati trvalou ondulaci u českého kadeřníka

Miroslava MAZÁNKY

V ZDOLBUNOVĚ,

který má dva aparáty na velké i drobné loky.

Ceny od 4.— do 7.— zl.

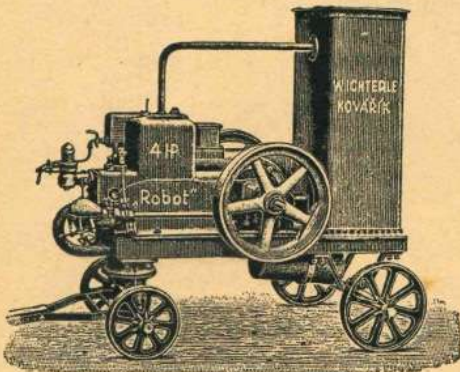
Přijďte ještě dnes!

TOVÁRNA A SKLAD HOSPODÁŘSKÝCH A MLÝNSKÝCH STROJŮ BRATŘI POSPÍŠILOVÉ

Telefon: č. 66.

ZDOLBUNOV.

Generální zastupitelství továren: WICHTERLE & KOVÁŘÍK v Prostějově.

DOBŘÝ HOSPODÁŘ CHCE DOKONALÝ STROJ.

A dokonalý stroj vyrobí továrna, která má zkušenosti. Máme zkušenosti, máme tradici. Vyrábíme hospodářské stroje již 60 let a jsme největšími továrnami na hospodářské stroje v celé ČSR. Jdeme v čele pokroku a tvoříme stále nové a vždy dokonalejší typy všech hospodářských strojů-takové, které pracují levněji, rychleji a přesněji. Využijte našich zkušeností. Hospodařte s našimi stroji. Naše dobré jméno a již 60 let naší práce v tomto oboru jsou Vám zárukou, že stroj bude dobrý, spolehlivý a že vydrží. Ne deseti, ale statisíce hospodářů skoro z celé Evropy Vám dosvědčí, že

Kdo stroj WIKOV volí, sklízí zlato s polí.

Naše stroje jsou svědomitě vyrobeny — z těch nejlepších surovin. Každý stroj před odesláním z továrny jest důkladně přezkoušen a kontrolován.

OZNAMUJEME: Nové zásilky všech typů motorů a mlátiček došly z Československa. Zajistěte si proto i Vy, náš český hospodáři — náš český výrobek, který bude Vaší chloubou.

již očištěné, na př. klad: 1 kg mrkve, 1 kg petržele, 1 kg celeru, 1 kg póru, 1 kg kapusty, 1 kg cibule a 1 kg rajčkových jablek; můžeme přidati také houby, hrášek a trochu bylinného koření podle chuti. Nejprve osmažíme zase na 1 kg omastku oloupanou a pokrájenou cibuli, pak přidáme rozčtvrcená rajská jablčka a všechnu ostatní zeleninu dobře očištěnou a opanou i nakrájenou. Dusíme vše spolu do měkka, pak umeleme zeleninu na stroji, přidáme k ní 1 kg soli a vše dusíme tak dlouho, až to vysmahne.

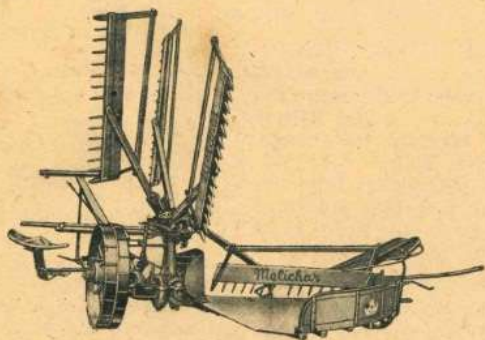
Hotovou pastu napěchujeme do sklenic nebo hrnců, zalijeme rozpuštěným omastkem a to máslem nebo umělým tukem a zavážeme. Takto zhotovená pasta vydrží velice dlouho, nejen celou zimu, nýbrž i dva roky. Vaříme-li pak v zimě polévku, nemusíme zeleninu ovšem již dusiti, nýbrž dáme vařiti pouze kousek pasty, asi jako ořech veliký. Polévku pak buď vůbec nesolíme nebo jen podle potřeby, výhodou je také, že ji nemusíme již ani cediti ani protírati sítem.

!Nekupujte, pokud jste se neinformoval u nás a nechybíte!

ČESKÉ HOSPODÁŘSKÉ DRUŽSTVO v ROVNĚ (CZESKA SPÓLDZIELNIA ROLNICZO-HANDLOWA w RÓWNEM)

Ul. 3-go MAJA 159.

TELEF. 533.

n a b í z í

MELICHAROVY z Brandýsa n./L. (Československo)

SECÍ STROJE lžičkové, trýbkové a kombinované
ROZMETADLA na umělá hnojiva, různé šířky
SECÍ STROJE na semínko 1 konné 3-4 metrové.
OBILNÍ ŽACÍ STROJE v olejové lázni
TRAVNÍ ŽACÍ STROJE v olejové lázni

a také:

Mlátičky, žentoury, mlýnky, pluhy, kultivátory, pařáky, pastorky,
a jiné stroje a nářadí výroby místní i zahraniční.

UMĚLÁ HNOJIVA: dusíkatá, fosforová a draselnatá.

Sklady: v Rovně ul. 3 go Maja Nr 149., v Zdobunové ul. Narutowicza Nr 8. (u pp. Otmara a Kloučka),
ve Volkově (u p. Vl. Mráčka), v Kvasilově (u p. Vl. Náhlovského.)

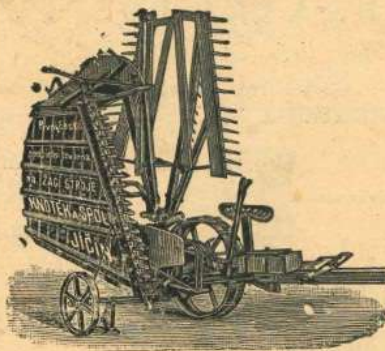
Celé Volyni jsou známa
nejchutnější piva
z parostrojního pivovaru
V. ZEMANA
v Lucku

Specialita pivovaru
„SA KURA“

Doporučuj všude
tchoto českého podniku
znamenitý mok.

NAVŠTIVTE NÁS A JISTĚ DOBŘE KOUPITE
neboť

Knotkovy žací a mlátičí stroje jsou a zůstanou
nejlepší!

Dodá je stará,
solidní česká
firma

INSERUJTE U NÁS

ČESKÝ VELKOOBCHOD

se střížním a galanterním zbožím.

Kanálasy, prádlo, zboží trikotové,
zástěry, purpury a jiné.

Barvy tvalé! Ceny stálé!

Vše v nejlepší jakosti a nejlevněji dostanete u firmy

JAN ANDRŠ

LUCK, ul. Jagiellońska č. 42.

Filie Al. B. Chrobrego č. 3.

RUDOLF JOZEF a spol.,
v ZDOBUNOVĚ, ul. Kościelna č. 44.

Mimo KNOTKOVÝCH strojů máme stále na skladě:
LORENZOVOY motory, kopačky NOVÝ IDEAL, SECÍ stroje,
pat. VYLUŠŤOVAČE jetele a všechny jiné prvotřídní hosp.
stroje se zárukou.

Krajanské listy, týdeník československého lidu v Polsku. Vydavatel a šéfredaktor Josef Foitík, Luck. Tiskem vlastním.
Předplatné v Polsku: ročně zl. 10.—, na půl roku zl. 5.—. Do Ameriky zl. 15.—, ročně. Ceny oznámení: celá strana zl. 120.—,
půl strany zl. 60.—, čtvrt strany zl. 30.—. Drobná oznámení 10. gr. za slovo.

Odpovědný redaktor: Josef Rejzek.

Drukárna Józefa Foitíka, Luck